

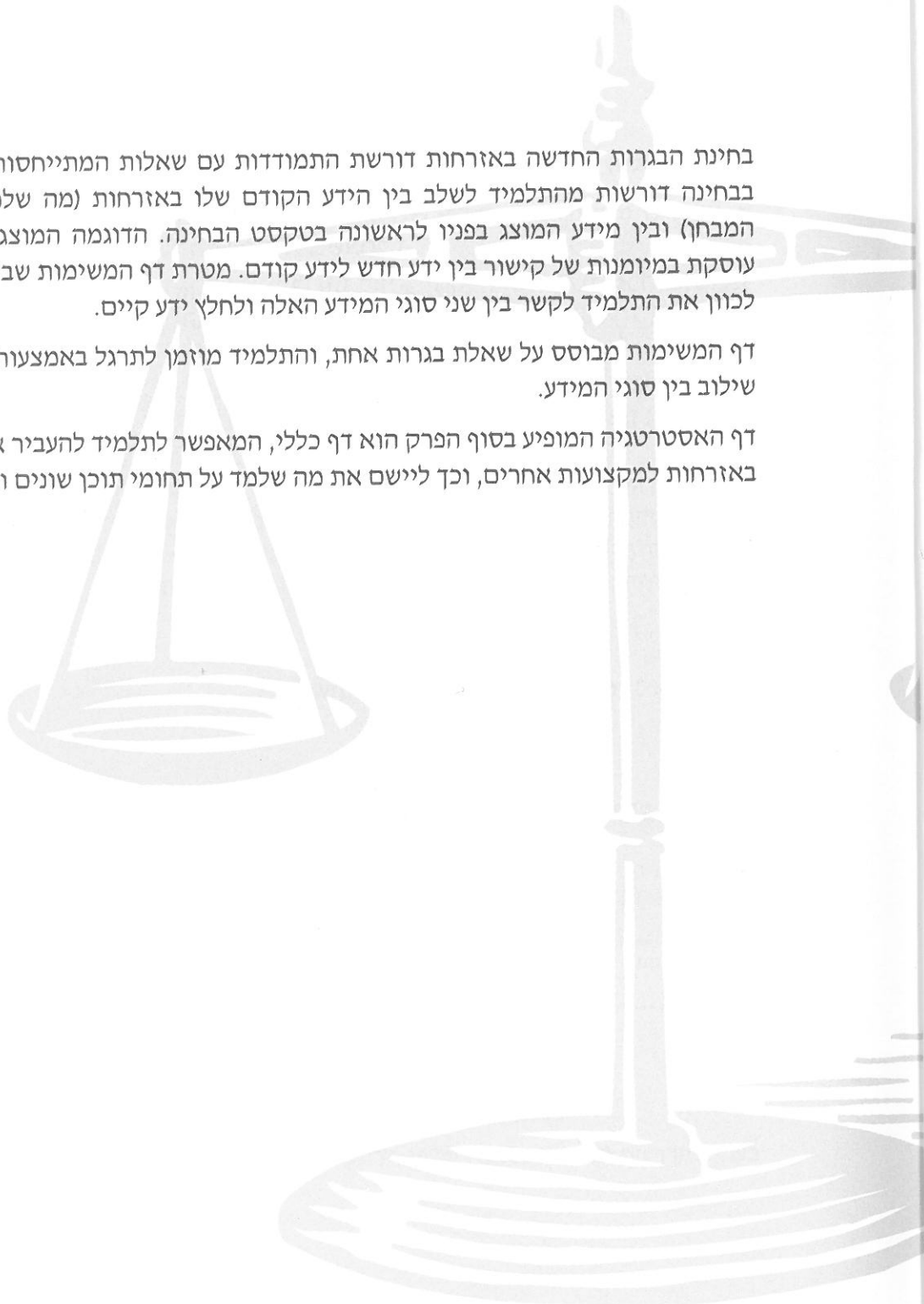

פירוק למשימות קטנות – אזרחות

בחינת הבגרות החדשה באזרחות דורשת התמודדות עם שאלות המתייחסות לטקסט. השאלות בבחינה דורשות מהתלמיד לשלב בין הידע הקודם שלו באזרחות (מה שלמד בכיתה ולקראת המבחן) ובין מידע המוצג בפניו לראשונה בטקסט הבחינה. הדוגמה המוצגת בעמודים הבאים עוסקת במיומנות של קישור בין ידע חדש לידע קודם. מטרת דף המשימות שבעמודים הבאים היא לכוון את התלמיד לקשר בין שני סוגי המידע האלה ולחלץ ידע קיים.

דף המשימות מבוסס על שאלת בגרות אחת, והתלמיד מוזמן לתרגל באמצעותו את המיומנות של שילוב בין סוגי המידע.

דף האסטרטגיה המופיע בסוף הפרק הוא דף כללי, המאפשר לתלמיד להעביר את המיומנות שלמד באזרחות למקצועות אחרים, וכך ליישם את מה שלמד על תחומי תוכן שונים וחדשים.

התמודדות עם שאלה המתייחסת לטקסט באזרחות (קישור בין ידע קודם לבין ידע חדש המוצג בבחינה)

שאלת הבגרות (מתוך בחינת הבגרות באזרחות, חורף תשס"ב):

קראו בעיון את הקטע שלפניכם, וענו על הסעיפים א-ב שאחריו.
פסק דין קציר, המאפשר למשפחת קעדאן הערבית לבנות בית ביישוב היהודי קציר, זכה לתגובות רבות בעיתונות. משפטנים ועיתונאים יהודים רבים ציינו בהתלהבות שמדובר בפסק דין היסטורי מבחינת הערבים אזרחי ישראל.
לעומת זאת, עמדתי, כערבי, שונה. אני תוהה אם אמנם תהיה זו תרומה ערכית חשובה לילדי משפחת קעדאן שזכתה בפסק הדין, אם ילמדו ילדיה בבית ספר ששפתו אינה שפת האם שלהם ולא מלמדים בו את ההיסטוריה והתרבות של עמם.
הרי אנחנו הערבים מעולם לא דרשנו להשתלב ביישובים יהודיים. תל-אביב, נתניה וחדרה מעולם לא משכו אותנו כמקומות מגורים. מה שדרשנו זה שיפור התנאים ביישובים שלנו, והקמת יישובים ערביים חדשים. על כן אני סבור כי אמנם אפשר לראות בפסק דין זה ניצחון למקרה הפרטי של משפחה ערבית אחת, אך אני חושש מההשלכות שעלולות להיות לפסק הדין על זכויות הערבים בישראל בעתיד.

(מעובד על-פי ג'מיל דקואר, הארץ, 14/3/2000)

- א. מהו העיקרון הדמוקרטי, שבשמו רואים העיתונאים והמשפטנים היהודים הישג בפסק דין קציר? נמקו.
- ב. כותב הקטע חושש מההשלכות שעלולות להיות לפסק הדין על זכויות הערבים בישראל בעתיד. מה הן הזכויות שהכותב חושש שמימושן ייפגעו? נמקו.

■ בעמודים הבאים מוצגות משימות להתמודדות עם שאלה זו.

משימה 1

קראו את הקטע ואת השאלות שאחריו, וסמנו את כל המילים / המושגים המוכרים לכם מתחום לימודי האזרחות.

משימה 2

היעזרו במילים שסימנתם במשימה 1, וקבעו, מתוך הנושאים הרשומים לפניכם במסגרת:
א. על אילו נושאים ניתן לקבוע בוודאות כי הם אינם רלוונטיים לשאלה? (מחקו את הנושאים האלו).

ב. מבין הנושאים שנותרו, מהם הנושאים שיכולים להיות רלוונטיים לשאלה? (הקיפו אותם בעיגול).

- עקרונות המשטר הדמוקרטי
- המשטר בישראל
- זכויות אדם ואזרח
- בחירות בישראל
- מדינה יהודית
- פיקוח וביקורת על השלטון
- אחרים: _____

משימה 3

פרטו את הנושאים שהקפתם בעיגול לתת-נושאים (כתבו את הפרקים שלמדתם בכל נושא).
לדוגמה, לו היה נבחר הנושא: **המשטר בישראל**, ניתן היה לכתוב את הפרקים השונים בצורה כזו:

כעת, בחרו את הנושאים ועבדו על פי הדוגמה.

משימה 4

כעת, קראו שוב את הקטע ואת השאלה שאחריו. השלימו בטבלה:

איזה מידע בקטע רלוונטי לפרק זה?	לאילו מהפרקים שכתבתם במשימה הקודמת מתייחסת השאלה?

משימה 5

מתוך מה שלמדתם באזרחות על הפרקים שכתבתם בטבלה, מה אתם יכולים להוסיף על המידע הנתון מהטקסט?

הפרק:

מה אני יכול להוסיף ממה שלמדתי:

הפרק:

מה אני יכול להוסיף ממה שלמדתי:

עד לנקודה זו אספתם מספיק מידע כדי לבנות את תשובתכם. כעת עליכם לחזור לשאלה, ולתכנן את תשובתכם בהתאם.

דף אסטרטגיה לקישור בין ידע קודם לבין ידע חדש המוצג בבחינה

